

NHỮNG VẤN ĐỀ THUỘC CHỨC NĂNG, NHIỆM VỤ CỦA TỔ CHỨC CÔNG ĐOÀN CẦN ĐƯỢC ĐẨY MẠNH NHẪM GÓP PHẦN ĐỔI MỚI CĂN BẢN, TOÀN DIỆN NỀN GIÁO DỤC VIỆT NAM

VŨ HUY CHƯƠNG*

1. Công đoàn (CĐ) với việc đẩy mạnh và phát huy chức năng đại diện, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của đội ngũ CBQL trong ngành

Để có đội ngũ cán bộ quản lí (CBQL), giáo viên (GV) giỏi, thu hút được nhiều người giỏi vào ngành sư phạm, các tổ chức CĐ ngành giáo dục (GD) phải làm thật tốt chức năng chăm lo, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng cho nhà giáo (NG) và người lao động trong ngành; tham mưu với chính quyền đẩy mạnh công tác thi đua khen thưởng, tôn vinh NG, đồng thời nghiêm khắc với NG vi phạm đạo đức. Nhanh chóng khắc phục các yếu kém trong bố trí, sắp xếp và sử dụng để sớm xây dựng được đội ngũ NG đủ về số lượng, đồng bộ về cơ cấu và bảo đảm các yêu cầu về phẩm chất, đạo đức, năng lực chuyên môn phù hợp với yêu cầu đổi mới GD. Vì vậy, các cấp CĐ cần tích cực đề xuất Nhà nước, chính quyền địa phương quan tâm hơn đến chế độ chính sách, đặc biệt là chính sách về lương, thưởng, thăng tiến, phát triển chuyên môn, đánh giá, đãi ngộ, để bảo đảm đời sống NG bằng chính tiền lương của nghề dạy học.

2. CĐ với việc tham gia đẩy mạnh thực hiện quy chế dân chủ, đổi mới căn bản và toàn diện công tác quản lí: - *Phát huy tính dân chủ* trong trường học, cơ sở GD cần được mở rộng hơn nữa trong mọi hoạt động của nhà trường, giao quyền cho cơ sở tự chịu trách nhiệm trong mọi công việc của nhà trường; - *Dân chủ hóa trong GD:* nghiêm túc thực thi nguyên tắc dân chủ trong quản lí chuyên môn, trong giảng dạy; tránh gây mất đoàn kết nội bộ giữa CBQL với NG, giữa các NG với nhau; tạo ra khoảng cách giữa CBQL và NG với công nhân viên (CNV); CĐGD các cấp cần

quan tâm thực hiện tốt hơn dân chủ hóa trong nhà trường thể hiện ở các hình thức như phối hợp với chính quyền tổ chức hội nghị cán bộ, công chức hoặc hội nghị người lao động, hội nghị đối thoại hoặc hội nghị liên tịch. Hội nghị về những vấn đề này các trường nên tổ chức định kì theo học kì; - Hiện nay, các công đoàn cơ sở (CĐCS) đã rất quan tâm, chú trọng tổ chức tốt Hội nghị cán bộ, công chức nhưng chưa quan tâm nhiều đến hội nghị đối thoại và hội nghị liên tịch. Vì vậy, các tổ chức CĐ cần lưu ý hơn đến hình thức này để tạo hiệu quả trong thực hiện dân chủ hoá nhà trường.

3. CĐ với việc tích cực tham gia xây dựng đội ngũ NG và CBQL GD đáp ứng nhu cầu CNH, HĐH đất nước. Là GV, phải có trí tuệ và tài năng mới có thể đào tạo được nguồn nhân lực có tài năng cho xã hội. Một GV giỏi không có nghĩa là phải tinh thông tất cả mọi lĩnh vực, hiểu trọn tri thức nhân loại, vì tri thức nhân loại vô cùng rộng lớn, nhưng GV cần không ngừng trau dồi kiến thức, đặc biệt phải thạo lĩnh vực chuyên môn của mình, đáp ứng ngày càng tốt hơn yêu cầu của sự nghiệp GD-ĐT. Hồ Chí Minh yêu cầu, những người hoạt động trong lĩnh vực GD không được bằng lòng với kiến thức đã có, mà phải thường xuyên tích lũy kiến thức. Người cho rằng, người nào tự cho mình là biết đủ rồi thì người đó là dốt nhất, Người nói: "*GV cũng phải tiến bộ cho kịp thời đại thì mới làm được nhiệm vụ, chớ tự mãn cho mình giỏi rồi thì dừng lại mà dừng lại là lùi bước, là lạc hậu, tự đào thải mình trước*". Vì thế, cần xác định công tác xây dựng đội ngũ NG, đào tạo và đào tạo lại là yếu tố then chốt quyết định chất lượng đội ngũ NG trong tương lai.

* Công đoàn giáo dục Việt Nam

4. CĐ với việc đẩy mạnh tuyên truyền, GD đoàn viên; đổi mới nội dung, phương thức triển khai các phong trào thi đua, các cuộc vận động mang tính rộng lớn của ngành, đẩy mạnh cuộc vận động xã hội hoá GD. Tiếp tục đẩy mạnh thực hiện các phong trào thi đua, các cuộc vận động lớn của Ngành đạt hiệu quả cao. Đẩy mạnh công tác tuyên truyền GD vận động NG và người lao động tiếp tục thực hiện có hiệu quả cuộc vận động “*Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh*” theo Chỉ thị 03-CT/TW ngày 14/5/2011 của Bộ Chính trị, gắn với cuộc vận động “*Mối thầy, cô giáo là một tấm gương đạo đức, tự học và sáng tạo*”, phong trào thi đua “*Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực*”, phong trào “*Giải việc trường, đảm việc nhà*” và cuộc vận động “*Dân chủ - Kỷ cương - Tình thương - Trách nhiệm*”. Cùng với chuyên môn đổi mới công tác thi đua, khen thưởng trong ngành. Thông qua các cuộc vận động, các phong trào quần chúng để tập hợp lực lượng, thống nhất ý chí và hành động, phát huy được tiềm năng lao động sáng tạo của đội ngũ và sức mạnh tổng hợp của các lực lượng xã hội nhằm thực hiện có hiệu quả nhiệm vụ chính trị của ngành. Tiếp tục đẩy mạnh các hình thức tuyên truyền chủ trương chính sách, GD pháp luật, học tập lí luận chính trị nhằm không ngừng nâng cao nhận thức và bản lĩnh chính trị cho CB, GV, CNV trong ngành. Tiếp tục tổ chức thực hiện có hiệu quả phong trào thi đua “*Lao động giỏi, lao động sáng tạo*” gắn với thực hiện nhiệm vụ chính trị, thực hiện các mục tiêu GD; phát huy tinh tích cực, sáng tạo của các đơn vị để động viên đội ngũ NG và lao động an tâm công tác, hăng hái thi đua thực hiện thắng lợi nhiệm vụ năm học. Động viên NG tăng cường ứng dụng CNTT để đổi mới PPDH, công tác quản lí. Khuyến khích GV soạn bài giảng điện tử và tham gia trao đổi kinh nghiệm ứng dụng CNTT trong giảng dạy.

5. CĐ với việc tham gia góp ý xây dựng các chế độ, chính sách đối với NG, bảo đảm đời sống của NG bằng chính tiền lương nghề dạy học; chính sách đãi ngộ và tôn vinh để đội ngũ NG tâm huyết với nghề dạy học. Trong những năm qua, chính sách đối với NG đã được Đảng và Nhà nước quan tâm. Đội ngũ NG, CBQL GD phát triển theo hướng chuẩn hoá, nâng cao chất lượng,

đáp ứng về số lượng, đồng bộ về cơ cấu. Chính sách đối với NG đã được thể chế hoá trong: **Luật GD** (2005); **Luật Dạy nghề** (2006); Nghị quyết 14/2005/NQ-CP của Chính phủ về đổi mới cơ bản và toàn diện GD đại học Việt Nam giai đoạn 2006-2010; Chỉ thị 33/2006/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ về chống tiêu cực và bệnh thành tích trong GD và nhiều văn bản của các bộ ngành, nhiều nhất là văn bản của Bộ GD-ĐT. Tuy nhiên, hệ thống các văn bản pháp luật hiện hành về NG chưa được thể chế hoá và hướng dẫn cụ thể; nhiều chính sách theo tinh thần “*GD-ĐT là quốc sách hàng đầu*”, chưa thể hiện vai trò của NG có ý nghĩa quyết định trong việc bảo đảm chất lượng GD. Các chính sách về NG tản mạn ở nhiều văn bản khác nhau, nhiều vấn đề liên quan đến NG, đặc thù hoạt động của NG chưa được điều chỉnh. Chưa xây dựng được văn bản pháp lí có giá trị cao, khung pháp lí chưa đầy đủ, nên điều kiện để phát triển đội ngũ NG trong tình hình mới còn bộc lộ nhiều hạn chế; **Luật NG** nên hạn chế đưa ra các chính sách chung chung, mà nên quy định rõ mục tiêu chính sách của luật, cụ thể là: - *Luật hoá* các quan điểm của Đảng và Nhà nước nhằm tôn vinh NG, nâng cao vai trò của NG trong xã hội, phát huy truyền thống dân tộc Việt Nam coi trọng nghề dạy học cao quý, NG được kính trọng; - Xây dựng và phát triển đội ngũ NG với số lượng đủ đáp ứng nhu cầu ở tất cả các cấp học từ mẫu giáo đến GD phổ thông, GD đại học,... Đặc biệt, xây dựng chính sách phát triển đội ngũ NG đáp ứng đủ nhu cầu ở các vùng nông thôn, vùng dân tộc, vùng sâu, vùng xa; - Nâng cao chất lượng NG, xây dựng hệ thống cơ sở GD-ĐT NG, bảo đảm chuẩn hoá đội ngũ NG đáp ứng yêu cầu phát triển và hội nhập của đất nước, phù hợp đặc điểm, trình độ phát triển của Việt Nam và phù hợp với các chuẩn mực quốc tế; - Làm rõ trách nhiệm, quyền hạn, nghĩa vụ của NG thể hiện vai trò quan trọng, đặc thù của nghề dạy học; - Thực hiện chính sách *Xã hội hoá*, khuyến khích NG tham gia giảng dạy, GD, xác định trách nhiệm của các tổ chức: thông tin báo chí, nhà trường, phụ huynh, các tổ chức xã hội khác trong việc tăng cường giám sát xã hội đối với NG và hỗ trợ NG thực hiện nhiệm vụ của mình; - Tăng cường phân cấp quản lí nhà nước đối với

NG, làm rõ trách nhiệm quyền hạn của các cơ quan quản lý Nhà nước đối với việc phát triển đội ngũ NG. Nhà nước có các chính sách hỗ trợ NG thực hiện nhiệm vụ của mình như: khuyến khích các tổ chức, cá nhân thành lập các loại quỹ nhằm khuyến khích, phát triển đội ngũ NG theo quy định pháp luật.

6. Xây dựng tổ chức CĐGD các cấp vững mạnh. Để góp phần "*Đổi mới căn bản và toàn diện nền GD Việt Nam*", CĐ GD các cấp cần phải đổi mới tổ chức, tăng cường nâng cao chất lượng đội ngũ CBCĐ, xây dựng tổ chức CĐ vững mạnh; tham gia xây dựng Đảng, góp phần xây dựng cơ quan, đơn vị vững mạnh. *Với yêu cầu:* Xây dựng đội ngũ CBCĐ có đủ năng lực và bản lĩnh, đại diện cho tiếng nói và lợi ích của đoàn viên. Nâng cao chất lượng hiệu quả hoạt động của tổ chức CĐ; tham gia xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền nhà trường trong sạch vững mạnh; cần tập trung: - Xây dựng kế hoạch bồi dưỡng CBCĐ, đồng thời hướng dẫn CĐCS trực thuộc chủ động tổ chức tập huấn, bồi dưỡng kỹ năng nghiệp vụ công tác CĐ cho đội ngũ cán bộ CĐCS từ tổ trưởng CĐ trở lên theo chuyên đề; - Hướng dẫn CĐCS xây dựng và hoàn thiện hai loại quy chế phù hợp với từng loại hình, quy mô CĐCS: Quy chế hoạt động của CĐCS (gồm quy chế hoạt động của Ban chấp hành, UBKT; quy chế chi tiêu ngân sách CĐ, quy chế khen thưởng của CĐCS); thỏa thuận về mối quan hệ phối hợp giữa CĐ và chính quyền cùng cấp (người sử dụng lao động); - Hướng dẫn CĐCS xây dựng kế hoạch, nội dung chương trình hoạt động CĐ phù hợp với nhiệm vụ chính trị của ngành và tình hình của đơn vị; chú trọng phát huy vai trò của tổ chức CĐ trong lĩnh vực chuyên môn, giảng dạy,...; đăng kí giữ vững danh hiệu thi đua đã đạt và phấn đấu vươn lên đạt CĐCS vững mạnh, vững mạnh xuất sắc; - Định kì kiểm tra, khảo sát, phân loại CĐCS, kịp thời phát hiện và động viên khen thưởng những điển hình tiêu biểu, tích cực và chấn chỉnh, khắc phục những hạn chế, khó khăn; - Tiếp tục đầu tư cho công tác tuyên truyền, vận động phát triển và làm thế đoàn viên CĐ; - Thực hiện quản lý hồ sơ sổ sách trong công tác quản lý CĐCS và đoàn viên một cách khoa học đạt hiệu quả cao. Tăng cường ứng dụng công nghệ phục vụ công tác quản lý, chỉ đạo và thông tin, tuyên truyền phổ biến pháp luật; - Chỉ đạo CĐCS vận động đoàn viên và lao động toàn ngành

tích cực tham gia xây dựng Đảng và xây dựng chính quyền vững mạnh; thực hiện công tác phát hiện, tạo nguồn, bồi dưỡng, giới thiệu những đoàn viên ưu tú cho các cấp ủy Đảng để xem xét kết nạp; - Tiếp tục chỉ đạo hoạt động của "*Tổ nắm bắt dư luận*" để kịp thời hiểu được tâm tư, hoàn cảnh và nguyện vọng của quần chúng, giúp cho CĐ và lãnh đạo chính quyền có biện pháp chỉ đạo, giúp đỡ kịp thời; - Tập trung hướng dẫn nghiệp vụ tài chính, kiểm tra thực hiện nội dung phân bổ thu chi quỹ CĐ. □

Tài liệu tham khảo

1. BCH Trung ương Đảng. **Nghị quyết XI của Đảng.** NXB Chính trị quốc gia - Sự thật, H. 2011.
2. BCH Công đoàn giáo dục Việt Nam. **Nghị quyết Đại hội XIV**, H. 2013.

SUMMARY

Resolution of the 11th Communist Party of Vietnam Congress has confirmed "Innovative basic and comprehensive education in the direction of standardization, modernization, socialization democratization and international integration". Promoting the Party's intellectual and the people; mobilizing human resources of many agencies and society organizations; on that basis, union education at all levels based on the mission, functions actively participate in the renovation comprehensive basic education in Vietnam during the current period.

KÍNH MỜI BẠN ĐỌC ĐẶT MUA TẠP CHÍ GIÁO DỤC NĂM 2014

Tạp chí Giáo dục ra 1 tháng 2 kì, đặt mua thuận tiện tại các bưu cục địa phương (Mã số C192) hoặc đặt mua trực tiếp tại Tòa soạn (số lượng lớn) theo địa chỉ: **TẠP CHÍ GIÁO DỤC, 4 Trịnh Hoài Đức, quận Đống Đa, Hà Nội.**

Kính mời bạn đọc, các đơn vị giáo dục, trường học đặt mua **Tạp chí Giáo dục năm 2014**. Mọi liên hệ xin gửi về địa chỉ trên hoặc liên lạc qua số điện thoại: 04.37345363; Fax: 04.37345363.

Xin trân trọng cảm ơn.

TẠP CHÍ GIÁO DỤC